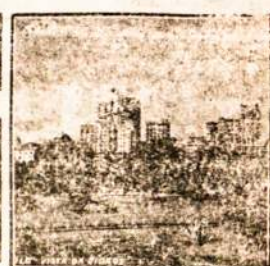

L I E T U V I S

JORNAL LITHUANO

Lietuvių S-gos Brazilijoj Organas. Leidžia Spaudos D-ja „šviesa“

Prenumeratos kaina: Brazilijoj metams — 10\$000 pusei — 6\$000 atskiriems mėnesiams po 1\$000.
Užsienin: metams — 15\$000 pusei metu 8\$000. Atsk. numeris 300 reis.
Redakcija atidaryta kasdien nuo 10 iki 3 val. p. p. Sekmadieniais nuo 2 iki 4 val. p. p.

Redakcijos ir Administracijos adresas:
„LIETUVIS“
Rua Bandeirantes, 92,
Caixa Postal, 1764,
São Paulo.

Redaguoja
St. Vancevicius

S-ti METAI.

SÃO PAULO, 1936 m. Sausio - Janeiro mėn. 25 d.

NR. 4 (368)

Daugiau rūpinkimės lietuviška kultūra.

Kiekvienos tautos didžiausiu tikslu yra kelti savųjų tarpe tautinį susipratimą, išlaikyti tradicijas, savo kalbą ir t. p. Kitaip tariant, ugdyti tautinę kultūrą, žinoma, kiek tas yra reikalinga derinant ją su visos žmonijos kultūra ir gyvenimu.

Siek tiek intelektualiai išprususiam žmogui, tas tautų bei valstybių siekis yra labai gerai suprantamas. Tačiau mažiau apsišvietęs žmogus to nesupranta. Ypač jis to suprasti ne nori, ar gal greičiausiai negali, likimo nublokštą, kur nors į platųjį pasaulį, gyvendamas svetur. Susidūręs su jo tautinei prigimčiai svetima aplinkuma, jis pamėgdžijimo instinkto veikiamas, ima prie tos aplinkumos taktintis persitindamas iš jos viską. Į savo tautinės tradicijos, senelių prosenelių įpročius, net ir į gimtąją kalbą ima žiūrėti, jau kaip į mažai vertingus dalykus, kuriems pasauliai jis pakeičia svetimu. Tai yra išsigimimo procesas.

Tautinis susipratimas, bei kultūra yra žymiai patvaresnė daugiau apsišvietusių žmonių tarpe, o mažiau išsivys ir patvarūs, tamsesnių žmonių masėse. Todėl neapviesti žmonės ir yra daugiau linkę prie ištautėjimo, bei išsigimimo, kas neabėjotinai yra svarbiausia kliūtis jo protiniam bei dvasiniam pakilimui.

Metę žvilgsni bendrai į žmonijos visuomeninį gyvenimą, dabar tuo patin atžvilgiu pažvelkime į mūsų žionykštę koloniją.

Mūsų išievių čia Brazilijoj didėnis nuosimtis taip pat bemoksliai, kartais gal net ir analfabetai. Todėl ir išsigimimo bei ištautėjimo procesas mūsų tarpe vyksta gana sparčiai. Tai yra liūdnas ir nemalonus reiškinys, kurį pateisinti apšvietusiam žmogui organų mentų nėra. Kai kas mėgina atsikalbėti tuom, kad, girdi — gal mes į Lietuvą neįėjome, įsikūrsime čia. Todėl privalome persimti šios šalies kultūrą.

Šiai šaliai, kuri, palyginus su savo žemės plotu, gyventojų turi labai mažai, gal tatau ir yra pagėdautina, bet mums taip protauti nevisai tikiu. Tiesa, mes šiai šaliai, kuri mus priklaudė lyg antroji motina, privalome būti solidarūs, bet kad visai persimti svetimą mūsų prigimčiai kultūrą, tai, rodos būtų labai klaidinga, net stačiai negalima.

Atmintim, kad kaip žmonijos rasų fizioloziniai skirtumai, taip lygiai ir tautiniai susikirsto žmones į atskiras grupes, kurioms susilieti reikalingi išsivysiu aužių laikotarpiai, o ypatingai šiais laikais, kada taip giliai žmonėse įsiakniję tautinis susipratimas. Toliau, šioje šalyje gyvena daug ir kitų kultū-

ringesnių tautų, kaip anglai, vokiečiai, italai ir kiti, vaidinančių šalies gyvenime gana svarbų vaidinimą ir kurių tarpe vyrauja gilus tautinis susipratimas ir gimtos šalies meilė. Į jų tarpą būda mi mažiau kultūringi mes įsikverbtu negalime ir jie mūsų nepriims.

Todėl mums lietuviams ir lieka pasirinkti iš dvie vieną: arba, atsukus nugarą s vo tautai, susilieti su tamsiausia šios šalies elementu, arba tėvynės, kuri mums kiekvienam atveju motiniškai pažalbos ranką ištiesia, melės kupini, tvirtai tarpusavyj tautiniais ryšiais susijungę bendromis pajėgomis siekti apvietos ir kultūros, kad nors dalinai prisivytį tuos nuo kurių kas kart vis daugiau atsilekame. Pastarasis kelias tau nau ir bus daug tikslesnis ir patikimesnis.

Svetimomis priemonėmis savo kultūringumui pakelti mes pasinaudoti ne galime, nes jos visais atžvilgiais mums neprieinamos. Tad pasikilaukime savo mis kurios bus mums šimteriopai naudingesnės.

Svarbiausiomis šių priemonių yra mūsų lietuviškos mokyklys į kurias ir privalome visi kreipti ypatingai savo dėmesį. Tų mokyklių jau mes turime keturias; erelt ir penka bus įkurta ir kas kartas vis tobulėja. Tiesa, jos nėra dar visai moderniškai įrengtos ir sutvarkytos ir tame esame kalti tik mes patys. Kalti, nes per mažai mes jomis rūpinamės. Mes kartais užmiršame, kad mokykla yra pačiu svarbiausiu mūsų kultūrinio gyvenimo faktoriu, ar tai asmenų, ar menkesnės vertės reikalų gaminodamiesi, apie tuos žvlesos židinėlius visai pamiršame. O taip visai neturėtų būti!

Pažvelkime į mūsų kultūringos brolius gyvenančius S. Amerikoje. Prieš kelias dešimtis metų ir jie buvo kitu kitu vergus, pastumdėniais. Ir tik nuo to laiko, kada metę gabilo tisi svetimus vėjus, ėmė rūpintis savos kultūros pakėlimu per savo mokyklas jie ėmė kultūrėti. Ir šiandiena jie yra mums pavyzdžiu, o jų gyvenimas — idealu. Tai sava mokykla juos tokiais padarė.

Tad rūpinkimės ir mes savomis mokyklomis, o jos mus padarys kultūringais.

Ž. D.

TIK «LIETUVY» PASISKELBES TAMSTA TURĖSI IŠ SKELBIMO NAUDA. SKELBIMU KAINOS PRIEINAMIAUSIOS.

Lietuvos Turgas.

Iškilmingai paminėta gruodžio 17 d. Vasario 16 dienos paminėjimas.

Gruodžio mėn. 17 d. sukako lygiai 9 metai, kai mūsų tautos ir valstybės gyvenimas buvo atpalaiduotas nuo pragaištingai vedamo valro ir pastatytas į teisią, tautinį kelią.

Ryšium su tuo, ši šventė buvo ypačiai iškilmingai paminėta visoje Lietuvoje. Kaino valstybės teatro įvyko iškilmingas minėjimas, į kurį atsilaukė prezidentas A. Smetona in corpore su ministrų kabinetu.

Gruodžio 17 d. atšinkamai paminėta ir Klaipėdoje, Kaino guber. Kurkauskas pasakė pritaikintą šiam momentui kalbą.

Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimas mūsų kolonijoje šmet įvyks vasario 15 d., lygiai 8 val. vakaro Dariaus ir Girėno salėje, rua Lithuania, 13 (Mokoje) Lietuvos Kongulas p. P. Gaudys skaitys momentui pritaikintą paskaitą. Toliau numatomos lietuviškos dainos, deklamacijos ir kt. Lietuvių Sąjunga Brazilijoj kviečia visas lietuviškas organizacijas, skautus ir mūsų visomoneg ta dieną kuo skatlingiausiai dalyvauti.

Vasario 16 d. Villa Zellnoje įvyks iškilmingas liet. katalikų bažnyčios pašventinimas. Iškilmės prasidės 10 val. ryto. Tą pat dieną, p. p., numatoma pašventinti penktosios lietuvių mokyklos pamatus Parque das Nações.

Grandiozinis Viešas Vakaras!!!

ŠEŠTADIENĮ, SAUSIO 25 DIENA

LEGA LOMBARDA SALĖJE, LARGO S. PAULO, 18 (netoli nuo Largo da Sè). Bus vaidinama nepaprastai įdomi 3 veiksnių drama

«LIETUVIAI PABUSKITE!»

Pirma kartą S. Pauly Tamsta pamatysį tokį gražų veikalą. Nepraileiskite progos! Vėliau šokiai iki 4 val. ryto didžiausioje ir geriausioje S. Paulo šokių salėje. LEGA LOMBARDA sač žino visi lietuviai.

Pradžia 9 val. vak. Nesivėluokite!

Grieš lietuvių džas-bandas.

Pakvietimai gaunami: «Lietuvio» Redakcijoj, visose lietuvių mokyklose ir pas Moko sportininkus, rua Lithuania, 13.

Vakaro pelnas skiriamas a. a. V. Atkočiui raštams išleisti. Tad visi į VAKARĄ!

LIETUVOJE

Direktorija nešelpa ūkininkų.

Baldžiaus direktorija panaikino pirmokėjimus už bekonines kliaules, už kurias ankstyvėnės direktorijos nutarimu buvo mokama po 10 lt., o tuo tarpu papildomi algas autonominių įstaigų valdininkams.

Sumažino pabaudą.

Finansų ministeris sumažino nuo 50.000 iki 30.000 litų baudą, kurią kaltą tvarkytojas buvo uždėjęs tabako sindikatai.

Kaip rinko Darbo Rumus.

Artimiausiom dienom įvyks rinkimai į Lietuvos Darbo Rūmus. Rinkimai bus praversti prisilaikant Ligonų Kasų rinkimų sistemos.

Ekspresas pro Kauną.

Šiuo metu vyksta derybos ir iš viso ko matyti, kad didysis Azijos Europos geležinkelio ekspresas, kuris šiuo metu kursuoja per Aziją, SSSR, Lenkiją ir Vakarų Europą, nuo sausio 7 d. kursuos vietoj Varšuvos pro Kauną.

Naujas lenkų žurnalistas.

Vieton išvykusio iš Kauno „Kurjer Poranny“ atstovo Stachurskio atvyksta Kaunan vienas to laikraščio redaktorių.

Plėšikai — naciai.

Neseniai į Lietuvą iš Vokietijos perėjo trys plėšikai, kurie Juknaičiuose ginkluoti užpuolė vieną ūkininką. Šiomis dienomis juos teisė Šilutės valsčiaus teismas. Už plėšimą plėšikai nu-

bausti po 2 metų kalėti. Be to, kiekvienas nubaustas dar po 2 savaites už ginklus be leidimo ir po 1 savaitę už nelegalių sienos perėjimą. Charakteringa, kad visi trys plėšikai Vokietijoje buvo aktyvūs nacionalsocialistų nariai.

Atvyksta turkų delegacija.

Sausio mėn. pradžioj į Kauną atvyks turkų prekybos delegacija, turinti dėl Turkijos Lietuvos prekybos santykių praplečimo.

Standartizuos muilą.

Artimiausiu laiku kainų tvarkytojoms įstaigoms rengiamas standartizuoti Lietuvos muilo produkciją ir kainas. Numatoma smulkiai standartizuoti šios gamybos šakas.

Rengiama Žemės ūkio Spaudos Paroda.

Ūkininko Patarėjo ir žurnalo Žemės ūkio 10 metų sukaktuvių progai žemės ūkiui rengiama Žemės ūkio spaudos paroda. Paroda bus Žemės ūkio rūmuose. Atidaroma gruodžio 28 d. Bus išstatyti beveik visos prieškarinės ir pokarinės žemės ūkio literatūros pavaldžiai.

Kartu su paroda rengiami ir pranešimai žemės ūkio spaudos reikalais. Juos žada padaryti: doc. J. Kriščiūnas — apie prieškarinę žemės ūkio spaudą, dr. J. Kriščiūnas — apie pokarinę žemės ūkio spaudą bibliografiškai ir istoriškai.

Paskelbta eilė įstatymų pakeitimų.

Išėjusiose naujos Vyriausybės Žinioms paskelbti šie nauji įstatymų pakeitimai: smulkiojo kredito įstatymo, 1918 m. ipotekos įstatų, civilinio

proceso, notariato, žyminio mokesčio, akcizo tarifų ir ūkininkų skolų mokėjimų palengvinti įstatymo. Visi šie pakeitimai jau ir veikia.

Spirito vartyklos už bulvių centnerū mokėti 1 lt. 60 ct.

Valstybinis degtinės monopolis perka kasmet spiritą iš Lietuvos spirito vartyklų už Finansų Ministerio nustatytą kainą. Spiritui kainą nustatoma iš kamybos išleidimų ir iš bulvių kainos. Šių 1935-36 m. spirito gamybos periodui nustatant spiritą kainą Finansų Ministerijos organai skaitė bulvių kainą 1 lt. 60 ct. vienam centneriui prie 16,9% bulvių krakmolingumo.

Bet dabar, kai spiritą vartyklų, kurioms savų bulvių neužtenka ir jas perka iš ūkininkų, mokėjo ūkininkams ne 1 lt. 60 ct., o labai dažnai tik 80—90 ct. Iš to spirito vartyklos, žinoma, turėjo gražaus pelno, nes Finansų Ministerijos moka už spiritą, skaitydama, kad bulvės kaštuoja 1 lt. 60 ct.

Dabar Kainų tvarkytojas įsakė visoms spirito vartykloms, kurios perka bulves iš ūkininkų, mokėti už perkamą bulves ne mažiau kaip po 1 lt. 60 ct. už centnerį.

„Lietuvos Muilo“ fabrikas plečiasi.

Nepersonaliai įsisteigęs Panevėžyje „Lietuvos Muilo“ fabrikas — akcinė bendrovė, plečiasi ir visuomenėje gauna vis didesnio pasitikėjimo. Šiais metais muilo gamyba dar daugiau patobulinta ir pritaikiata naujoviškiausiam reikala vimam. Fabrikas gamina dviejų rūšių — skalbiamąjį ir prausiamąjį — įvairių markių muilą. Muilo kokybė gera, o kainą pigi, kas krizio laikais muilo vartotojams, ypač ūkininkams labai patogu. Lietuviai perka tik savo fabriko gaminius.

Panaikinamas Udrijos valsčius.

Ministerijų Kabinetas viename savo paskutinių posėdžių nutarė panaikinti Udrijos valsčių. Udrijos valsčius turėti apie 3.350 gyventojų ir 5.437,5 ha plotą. Valsčiaus biudžetas kiekvienais

metais buvo suvedamas su deficitu, ir dabar valsčius turi apie 11.000 litų skolų.

Dėl sunkios administracijos išlaidų naštos dalis gyventojų jau anksčiau buvo padavusi Vidaus Reikalų Ministerijai prašymus atskirti juos nuo Udrijos valsčiaus. Dabar valsčiaus taryba balsų dauguma yra nutarusi prašyti valsčių panaikinti ir priskirti prie gretimų valsčių. Ministerijų Kabinetas savo nutarimu tą Udrijos valsčiaus gyventojų prašymą patenkino.

Baigiamas tvarkyti Dariaus — Girė no žuvimo vieta.

Vokiečių valdžios organai šiomis dienomis davė leidimą statyti Dariaui ir Girėnai paminklą jų žuvimo vietoje — Soldino miške. Paminklas netrukus bus pastatytas.

Lietuvos Aero klubas mano, kad šio paminklo atidengimo ir didvyrių žuvimo vietos pašventinimo iškilms geriausia nukelti į pavasarį. Galimas dalykas, kad jos bus suderintos su Dariaus ir Girėno kūnų perkeltimu į jų laikinį mauzoliejų Kauno kapinėse.

Nubaus į vokiečių pasiuntinybės langų daužytojai.

Kauno m. ir apskr. komendantas du Viliampolės žydus — Zuzę Palsterį ir Aroną Gudeiskį — nubaudė po 3 mėn. kalėjimo. Kaip žinoma, juodu neseniai išnušė vokiečių pasiuntinybės busto langus.

„Ūkininko Patarėjui“ 10 metų.

Šių metų liepos viduryje plačiai žinomam laikraščiu „Ūkininko Patarėjui“ suėjo lygiai 10 metų. Tačiau pats laikraštis šias sukaktuves mini tik dabar. Gruodžio 20 d. išėjo jo jubiliejinis ir šiais metais paskutinis numeris. „Ūkininko Patarėją“ rugduo- ja agr. J. Strazdas.

AR JAU ATNAUJINAI PRE NUMERATA?.. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIE NU IR ĮVAIRENVIU!

VI. Burkauskas.

Ten niekas nelaukia.

(tąsa)

Po pusvalandžio, visiemis bevalant ginklus, pro šalį praėjo Samulis. Buvo tvarkingai apsirengęs, išsilyginęs palaidinės raukšlės, nublizginęs batus, žodžiu kareivis kaip reiklia. Visi nustebo. Retai kada Samulį tvarkingai apsirengusį matydavo.

- Kor taip skubi, Povilai, — kažin kas šūktelėjo.
- Pas viršilaj!
- Gal prašysi bausmą nuimti? — atsivė, užtrenkdamas kareivinių duris.
- Viršila Daujotas sėdėjo kaubaryje ir skattė. Staiga į duris pasibeldė.
- Įeikite!
- Tarpduryje stovėjo išblyškęs ir liūdnas Samulis.
- Ką pasakysi?
- Tamsta, viršila, noriu atsiprašyti už padarytus nemalonumus, — drebantiu balsu pradėjo Samulis. — Daugiau nebeapsikartos.
- Viršila tėviškai žvilgterėjo į nevyklį.
- Samulj, kiek kartų jau esi prizadėjęs, o darai savo. Argi galiu tikėti tavo žodžiais, jei niekada jų neišiesi.
- Tamsta viršila, prasienu, kad išteoesiu. Nuo šios dienos mano gyve-

nimas pasikeitė. Įvyko skaudi nelaimė..

- Samulio akyse pasirodė ašaros.
- Kas atsitiko?
- Tėvas miršta, tamsta viršila, — atsakė Povilas. — šandien gavau laišką... Noriu prašyti, kad jūs tarpininkautumete prie kuopos vado...
- Atostogų nori?
- Taip, nors tris dienas. Ak, tėve, tėveil..
- Tuos žodžius taręs Samulis jau garsiai pravirko. Net viršilai griaudu pasidarė.
- Nurink. Karys ne ašaromis laistyti skirtas. Eik ruoštis, o aš nubėgsiu pas kuopos vadą. Veiau per stabą ir ilgesnių atostogų galėsi gauti.
- Klausau, tamsta viršila. Ačiū! — ištempė Samulis.

Už durų jo lėvaida pasikeitė. Iš verksmingat sudėtų lūpų pasidarė klatingai iškreipta lūmetojo šypsena. Pavykol — džiugmingai prašovkė. Pelenėva eidamas, išsiskleidė primaržintą popieriaus lapą ir atidžiai skaitė. Skaitant jo lūpos drebėjo, o apgriuvusiose akyse suspindo džiaugsmas ir klasta. Priėjęs šaudykšą stabtelėjo. Atsisėdo. Jo lūpos vis dar šnibždėjo neniškius sakinius. Jautresnės ausys būtų išgirdusios balsius nevykelio žodžius.

„...Paul, skubini apiešik šį! Vėl mojava ranka, saujomis berdama vaisingą grūdą. Samulj Laukininkų kaimo ūkininkai pavyzdžiausiu laikė. Jis visus laukų darbus pirmas baigdavo. Dar kiti, žiūrėk, tik rengiasi sėti, o Samulio laukai jau seniai grūdais apiberti. Tiesa, šiais metais sunkiau. Vieną sūnų į kariuomenę išleido. Tačiau senukas nenustimė. Vieną kitą valandą anksčiau atsikeldavo ir atidirbdavo už du. Be to dar liko vyresny- sės sūnus Antanas, dukterė Onytė, todėl darbininkų netrūko, O šia dar ūkelis nelabai didelis, tik 18 ha, taigi ir tokios darbo jėgos pakakdavo. Jis pats nors ir senas, jau šėstą dešimtį prad's tačiau dar tvirtai laikėsi. Ore praleistas gyvenimas padarė atsparių prieš įvairias ligas. Išbaigęs vieną sietuvę, Samulis buvo begrįžtas vėl ją pripildyti, kai staiga vieškeliu pastebėjo ant nantį kareivį. Jis daug kareivių buvo matęs, tačiau šito judesiai jam pasirodė pažįstami. — Juk tai Povilas! Kas gi jį čia parnešė. Metęs sietuvę skubėjo pasitikti.

„...Bėk, Paul, skubėk iš to prakaro, pasek mano p'domis... Samulio gašilos lūpos prasivėrė. Čia pažymėtus laišką žodžius dar kartą perskaitė. Jis jau buvo nebeapanavęs į žmogų: tai kažin koks supliukęs, be valios ir nusistatymo gyvuli, kurį kiekvienas už nosies gali valdyti.

— Ak, Albertai! Ambruiat! jau bėgu... kreit pasimatysime, — šnibžde- jo, lyg beprots. — Jau seniai rengiau- si, siunčiau,au, norėjau surasti prižas- tės pabėgti, tačiau toji kvailia sąžinė vis neleisdavo. Sąžinė? Spiauti į ją! Kur geriau, ten reikia eiti...

Nevyklis pašoko. Jo veidas surimtėjo, o klatingose lūpose vėl pražy- do dirbtinis skausmas.

2.

Jurgis Samulis sėjo krievius. Pro- tarpiais kisteldavo galvą, norėdamas apžvelgti ar daug dar liko neužsta ir

— Sūnau, ar tai tu? — Aš, tėvel — dar toli būdamas šūktelėjo, pagreitindamas žingsnius.

— Nelaukėme, vaike. Net nepa- rašėi apie atvykimą.

— Nėra kada rašyti. Atėjau tik atsiveikinti, paprašyti palatminimo, — atsakė.

— Atsiveikinti?

(b. d.)

Prie statomo Kauno — Klaipėdos pleno priimami bedarbiai.

Šiuo metu prie naujai statomo Kauno — Klaipėdos plento vyksta didesni darbai ties IX fortu. Čia netrukus prasidės akmens skaldos darbai. Nors jau nuo gruodžio pradžios čia priimami bedarbiai, tačiau ligšiol jų atėjo tik 250. Tuo tarpu prie akmens skaldos darbų gali gauti darbo dar per 750 bedarbių. Per dieną jie uždirba 2—4,5 lt. Dirbantieji prie akmens skaldos darbų aprūpinami butais, įrankiais ir kitais reikalingais daiktais.

Suimti šnipai.

Šiomis dienomis Žiezmaruose suimti Juozas Vaineika ir Leonardas Zubrickas, kurie teikę žinių vienai svetimai valstybei apie mūsų kariuomenę. Tardymo metu juodu kaltais pripažinti. Abiejų šnipų byla perduota prokuratūrai.

Nubausti keli kiršintojai.

Šiomis dienomis Klaipėdos krašto komendantas, už kurstyją prieš lietuvių kalbos dėstytojų mokyklose, kiršinių vienos gyventojų dalies prieš kitą ir viešosios tvarkos ardyną, kelis, nenuoranęs nubaudė 1/2 — 3 mėn. kalėjimo ir piniginėmis bausmėmis.

Šaulių sąjungos choras į Pabaltijį.

Tuojuo po Naujų Metų šaulių sąjungos choras, N. Martinonio diriguojamas, vyksta koncertuoti į Latviją ir Estiją. Choro koncertai ruošiami Rygoje, Liepojoje, Taline ir Narvoje.

Lietuvos banko aukso fondas.

Gruodžio mėn. 16 d. siekė 36,13 mil. lt., užsienio valiuto fondas — 8,11 mil. lt. Banknotų apyvartoje buvo 102.370.000 litų. Banknotų padengimas aukso ir svetima valiuta sudarė — 43,2%.

Kainų tvarkytojas nubaudė.

Kainų tvarkytojas paskutinėmis dienomis nubaudė už nusizengimus jo įsakymais, būtent: nepagrįstai aukštų kainų reikalavimą, kainų nepažymėjimą, nesilaikimą nustatytos kainos sėlenoms, uknočiams, žibalui ir benziniui keliolika prekybininkų šiose vietovėse: Akmenėje, Ciobiškyje, Kaune, Kelmėje, Marijampolėje, Musninkuose, Ukmergėje, Viekiškuose ir Tauragėje.

— Viena Lietuvos firma jau pasirašė sutartį iš SSSR pirkti anglių ir cemento už 2 mil. lt. Tariamasi ir dėl geležies užpirkimo. Geležies ta firma norinti užpirti irgi už 2 mil. lt. ir įvairių chemikalų už 0,5 mil. litų.

— Šv. ministerija amatų mokslui plėsti ir amatininkų kvalifikacijos pakeiti ir Klaipėdos krašte numato įsteigti amatų mokyklą.

— Užsienių reikalų ministerijos

ekonominis departamentas rūpinasi surasti rinkų fašizms. Sėkmingai vyksta sudaryti sąlygų žąsinis eksportuoti į Čekoslovakiją, Austriją ir Suomiją.

— Yra kilęs sumanymas pastatyti Kaune trumpų bangų radio stotį, kad ji siektų net kraštus anapus vandenyno. Tuo tarpu sumanymas svarstomas: atitinkamų įstaigų.

— Šimonių miškų urėdijai (Panevėžio apskr.), miškų darbams reikalinga 200 darbininkų; Pajūrio miškų urėdijai (Tauragės apskr.), miškų darbams reikalinga 250 darbininkų; Raudondvario miškų urėdijai (Kauno apskr.), reikalinga 200 darbininkų.

— Gražiškių įvykių byloje kalti namaisiais patraukti šie asmenys: 1) Sergėjus Eidukaitis, 2) Alfonsas Šurma, 3) Aleksandras Galeckas, 4) Pranas Okas, 5) Juozas Kochas, 6) Juozas Berkubenas, 7) Silvestras Mačiulis, 8) Augustas Kelevas, 9) Jurgis Karšelis, 10) Domininkas Makinavičius, 11) Jo-

nas Iešmanta, 12) Vincas Mankevičius 13) Eduardas Gintaris. Jie visi patraukti kaltinamaisiais pagal B. St. 51, ir 123 str. ir Ypat. Valst. Aps. Įst. 14 § 8 p.

300 DARBININKŲ GAUS DARBO LENTPIŪVĖJE.

Teko patirti, kad valstybės kontrolė jau patvirtino Lietuvos vyriausybės sutartį su „Lietmedžio“ b-ve. Toji sutartis kalba apie Lietuvos miško apdirbimą ir jos eksportavimą į užsienius. Ji yra padaryta trejais metais. Per tą laiką „Lietmedis“ turės teisę apdirbti žalią miško medžiagą ir ją eksportuoti į užsienius. Dėl gautų pajamų „Lietmedis“ turės mokėti valstybės išdui.

Miško medžiagos apdirbimas pagal tą sutartį prasidės vasario mėnesį. Darbo galės gauti apie 300 darbininkų.

Būtinai pasistengįsigyti nuosavą žemės sklypą šiame puikiam priemesty.

Pigiausias mėnesinis ratas. Duodame statybai medžiagą.

Centralinė: Praça Antonio Prado, 3 sobr Tel. 2-5023. Rastinės: Villa Prudente: Rua Cap. Pacheco Chaves 114. (Vietoje: Av. Zelina 33

Reikalingi agentai, kreiptis į Villa Prudente rastinę.

Kinija -- paslaptingas kraštas.

Šiandien laikraščiuose dažnai skaitom apie tolimąjį Rytų šalį Kinija. Dėl Kinijos milžiniškų žemės plotų ir jos turtų seniai suk. galvas tokios šalys kaip Japonija, Rusija, Anelija. Daug ką vilioja Kinija savo paslaptingumu.

Kinija didžiausia valstybė Azijoje. Kinijos žemės plotas siekia 11 milijonų kvadr. kilometrų. (Kokia tai milžiniška valstybė yra, galima įsivaizduoti žinant tai, kad visas Europos plotas siekia apie 10 mil. kvadr. kilometrų). Gyventojų Kinijoje yra virš 300 mil. Didesnę dalį visos Kinijos ploto, apie 5/6, sudaro kalnynai ir tirkauktai, kuriuose labai mažai gyvena gyventojų.

Užtat rytų ir pietryčių Kinijos kampas yra nepaprastai tirtai apgyventas. Vadinama Kwantungo provincija yra tirščiausiai apgyventa kraštas pasauly. Jos sostinė Kantonas turi virš 2 milijonų gyventojų. Čia tiek maža vietos, kad šimtai tūkstančių žmonių gyvena upėse ant tam tikrų laivų.

Kinija yra viena iš seniausių pasaulio tautų. Istorijoje Kinija minima jau prieš 3000 metų Kristui nekimus. Kai kuriuos dalykus, kuriuos europiečiai tik daug vėliau pažino, ar išmoko gaminti, kiniečiai jau seniai žinojo, bent prieš 3000 metų. Popieris, metalo lydymas, spausdinimas jiems buvo žinomi labai seniai.

Kinija, kuriai šiandien dalinai primesta svetimųjų kraštų globą, ilgus šimtmečius, net tūkstančius metų gyveno nepriklausomai. Sankodami nesavo nepriklausomybę, kiniečiai buvo visai užsidarę nuo pasaulio. To užsidarymo žymiu pasiliko iki šių dienų, tai garstoji Kinų siena. Ši pietų ir rytų Kinija buvo apsaugota jūromis, užtat iš šiaurės jai gresė pavojus iš karinių mongolų.

Apsisaugojimai nuo jų puolimo 3-me šimtmečiu prieš Kristų Kinijos imperatorius Tai-Hvuan-Te liepė pastatyti didžiulę akmeninę sieną. Ši siena turėjo apie 3000 kilometrų ilgumo, apie 7 metrus aukščio ir 4 metrų storio. Kas 100 metrų sienioje buvo įtaisytas sargybiniams karkitai kuriuose galėdavo tilpti iki 25.000 karių.

Nors jau pabėgo daugiau kaip 2000 metų nuo sienos pastatymo, tačiau jos likučiai dar toberlogso, bet jie jau neturi jokios apgynimo reikšmės. Kinija yra viena turtingiausių pasaulio kraštų. Čia yra aukso, sidabro, vario, gyvojo sidabro, švino, geležies, akmens anglių, druskos, naftos. Visi tie turtai dar mažai išnaudojami. Kinijoje auga arbata, ryžiai, šilkmedis, įvairūs vaisiniai augalai, aguonos, iš kurių gamina opiją. Be to tabakas, įvairūs riešutai, cukrinės nendrės, medvilninė ir dar daug kitų įvairiausių žmogui naudingų

augalų.

Šitie visi Kinijos turtai nepaprastai vilioja tiek europiečius, tiek japonus, kurie paskutiniu laiku labai sienuoti-gai pradėjo varttis į Kiniją. Kaip žinome šiaurės Kinijos dalyje Mandžūrijoje Japonija paskeibė Mandžuko nepriklausomą valstybę; prieėaky su imperatoriumi Puji. Nors Mandžuko valstybė skaitoma nepriklausoma, tačiau faktiškai ją valdo japonai.

Žymiausias Kinijos miestas yra Pekinas. Šis miestas jau nuo 1282 m. yra Kinijos sostinė. Aplink miestą pastatyta 15 metrų aukščio siena su bokštais ir vartais. Pats Pekinas susideda iš 4 dalių. Pats miesto vidurys kuris yra aptvertas raudona siena yra vadinamas purpuriniu miestu.

Šioje miesto dalyje gyvena Kinijos imperatorius. Į šią miesto dalį nebuvo galima niekam įeiti. Tik nuo 1900 metų jį galima bet kam aplankyti.

Reikia pasakyti, kad iki šiai dienai Kinijį nėra visiškai iširta. Ypačtingai sunkiai duodasi tirtama vadina ma Gobi dykuma ir Tibetas, kuriame dideli plotai yra dykumų. Kinijoje yra aukščiausi pasaulio kalnai.

Pats kinai irgi yra daug kuo skirtingi nuo europiečių. Visų pirma jau žmonių išvaizda yra kita. Kinai yra vadinamos geltonosios rasės žmonės.

Europos kraštuose ilgas kasas nešioja tik moterys, tuo tarpu Kinijoje dar iki 1915 metų kasas nešiojo ne

moterys, bet vyrai.

Dar iki šių dienų Kinijoje nėra galutinai panaikinti luomai. Reikia pasakyti, kad visą Kiniją dabartiniu metu daug kas išnaudoja, tačiau laisvės supratimas tame milžiniškame krašte, kartu nepaprastai turtingame įvairiais turtais, smarkiu tempu kyla. Prieis 20—30 metų, ir Kinija gali pasidaryti viena iš didžiausių ir galingiausių valstybių, kaip kad dabar Japonija.

L. U.

KIEKVIENO SKAITYTOJO PAREIGA

laiku atnaujinti prenumeratą 1936 metais «Lietuvis» tikisi, kad ir Tamsta neatsiliksi nuo kitų. Pinigus siųsti įvertintu laišku: (valor declarado) «Lietuvis» caixa postal 1764, São Paulo.

Kronika.

Italai menininkai pas lietuvius.

Nors paskutiniu laiku mūsų koledžio pradėjo muzika gyvėti, tačiau nepasiformavo naujų didesnio masto jėgų atsilankymais. Tikro menininko atsilankymas visuomet yra naudingas ir pagedautinas. Juo dažniau su tikrais menininkais susidursime, tuo daugiau mes patys tobulėsime, įsimsime naujo impulso, pasisemsime naujų jėgų.

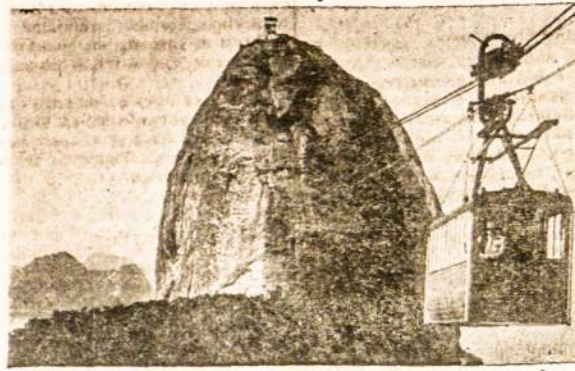
Sausio, 18 d. šeštadienį kaip tik ir turėjome didesnio masto menininkų — dainininkų, kurie dalyvavo Liet. Klubo surengtame Konsului Povilui Gaučiui pagerbti arbatėlis proga. Tenka paminėti: muziką Profetti, žymų São Paulo dainininko mokytoją, italų, jo auklėtinę poną Arady Spinelli, italie, to paties Profetti auklėtinį T. Mažeiką, kurių dalyvavimas meninėje plotmėje mums labai daug suteikia, nes užnuzgimas bičiulystės ryšių su tokiais muzikais, kaip Profetti, gali mums menininkai daug pakelti. Šios arbatėlis proga buvo atlikta trumpa muzikalinė programa.

Pirmi dainavo V. Laurinavičius, P. Jurgutis ir K. Ambrazevičius. V. Laurinavičius — baritonas, muziką Salvatore Galia, italo mokinys, dar nėra nei dviejų metų kaip dainininku mokosi, to dėl daug ką netenka pasakyti. Turi stiprų grafaus tūbro baritono balsą, iš padainuoto „Co ne le rose“ — Cetano Lama, girdėjosi skambūs aukšto gaidos, kurios darė tinkamo efekto. Tik pakol kas žemesnioji balso skaitė dalia mažai dirba. Bendrai, menininkams dar silpnas, bet nėra ką norėti per porą metų ir taip muziškai žingsnis padaryta. Reikia tikėtis, kad savo kruopščiu darbu ras, įsą muzikaliu ir vokalinio meno formas ir kitas privatumas. O kada suaugęs ir nusistovėjęs jo balsas (dabar jis turi vos 21 metus) tai atsieks gryno, kultūringo skambumo Lietuvių kolonijai Laurinavičiaus asmeį sulauks savo laiku rimto dainininko.

Apie P. Jurgutį ir K. Ambrazevičių tenka pasakyti, — medžiaga yra, tik gaila, kad juodu jos nebranda ir nesirūpina dainininkai ir bendrai muzikos studija. Dabar jų dainavimas vis ta primityviniu vien instinktyviai atliekamu darbu. Be artimesnio muzikos meno pažinimo negali būti tyra intonacija, grynas skambumas, chromatiškų ir t. t. Šiais laikais vien klausu vadovauti yra per mažai. Šiandien psichiniai jodu dramatiškai išraiška, žodžio ir skainio akcentais, interpretacija. Čia pas K. Ambrazevičių kartais per didelis akcentavimas ir persigyvėtinimas, kuris nulembia ir patį turinį.

Kelias nuo įemto balso lieti tobulio jo išlavinimo yra labai ilgas, sunkus. Dažnai, per nesupratimą, apsisprendžia ma per aukštai. Kiekvienas menininkas siekia prielaimos tobulybės, o kada pasiekia arčiau to, pamato siekiamų tobulumų trūkumus. Bet iš kitos pusės žmogaus balsas yra seniausias, konservatyviausias instrumentas, o dainininko menas ne šalinamųjų gaminybių amžinasis šaltinis, todėl jį reikia labai aukštai vertinti ir jį aukoti savo naujūties jėgas.

Muziko Tobias Profetti auklėtinis T. Mažeika — bosas, pabiam mokytojui akompanuojant, atliko „Ol kas“ — Šimkaus, „Tų mergelių dainavimas“ — Kačanausko, „Don Carlos“ — Verdi. Pastarasis dalykas yra klasinis, sunkus bet lanksti T. Mažeikos vokalinė technika ir geras pasiruošimas nuolat ta sunkumą. Pati balso — boso tūbro spalva lyg blanki, sakytum, bosas — baritonas. Žemos gaidos skytosokos. Be to 4-rių metų studijavimo vaisius per menkas. Tiesa ir gyvenimo sąlygos

«Pão de Assucar» Kalnas Rio de Janeiro, turįs 300 metrų aukščio.

Mažeikos nepavydėtinos. Šiandien dar jaučiama chromatinė nešvarumas, ta trūkumas so fedžio, taip trūksta muzikos atitinkamo jausmo, nors vaidina neblogiausiai. Čia, aišku, pirmo mokytojo kaltė, kuris be specialybės turėjo duoti ir privatumo dalykus. Vis tik kas girdėjo Mažeiką prieš kelis mėnesius, šiandien pajuto kontrastą. Matoma buvo trūkumas tobulos priemonės be kurios negalima atsiekti meniško atlikimo, išgauti spalvą, efektus, dinamiką, muzikos ir žodžio išraišką. Mažeika pradeda kas kart atrasti naujas vokalinio meno formas. Padainuotoj „Don Carlos“ jaučiama buvo ir jėgos ir ekspresijos, žemas frazavimas; vaidinamoji aomenybė jo interpretacijos yra išskva. Bendrai jam nebola aiškus. Tačiau, kaip pirmašė meninė pagėda mūsų kolonijoj, T. Mažeika yra laukiamas dainininkas — menininkas, kuris tikimės, mus neapvils.

Pagalinau dainavo kitas Profetti auklėtinis ponas Arady Spinelli (soprano lieiro). Iš pirmos padainuotos Cavatina de Soprano iš operos „Barbiera de Sevilija“ galima spręsti, kad ji pilnai valdo savo vokalinį aparatą. Galbūt, pažanga kolosli. Balsas specifiniai gražus, gaila, kad ne per stiprus ir neduoda žaiznumo pasiekti tikro efekto. Ši Cavatina, būdama jau nuolikiškai sentimental, pilnvi atstiko jos balso spalvai, bet kitoms sąlyptomės žinoma, jei būtų ceresinės akustinės sąlygos, daugiau būtų pasireiškę jėgos ir ekspresijos. Taip ei dar neatpažaidavo nuo fabloninio maniero, bet nuo šorinės itakos laisva. Reikia pasakyti po 3 metų studijos koloratūrinės Cavatinos vietelės stebėtinai laisvai atliktos ir kadencijos raskutinė gaida 3-osis oktavės mi bemol labai švariai, laisvai skambėjo. Be to dar p. Arady Spinelli padainavo „La Figlia del Reclmento“ — G. Donizetti ir „Elegia“ — J. Massenet.

Šitokia vokalinės muzikos programa padarė klausytojams stipryra, mėgėiams dainininkams pamoka, o studijuoantiems sužadino didesni darbo ir meno entuziazmą, todėl reikia mums dažniau panašią progą su auklėtiniais menininkais suruošti. Praleistas 1-18 d. Lietuvos Namuose šeštadienis tenepalieka kaip fantazija, bet tobūna mums kaip graži meno pamoka. Rūpinkimės dainuoti visi dainos muzikos menu palaikydami lietuviškus koncertus, rūpinkimės dainuoti savų pajėgų iškėlimu. Pas mus medžiagos yra gana vertingos bet dažnai dėl blogų sąlygų, stokos švertinimo, pasiaukojimo surūdyja mūsų dvasios deimantai arba pavirsta į varį.

J. Stankūnas.

BALTIJOS VALSTYBIŲ DRAGU S GOS V-BOS POSĖDIS.

Praeitą šeštadienį įvyko Baltijos Valstybių Draugų S-gos valdybos posėdis. Posėdyje dalyvavo ir Lietuvos

Konsulas p. P. Gaučys. Bavo svarstyta keletas svarbių klausimų.

Baltijos Valstybių Draugų S-ga la bni daug rūpinasi įvairiais, S-gai priklausančių valstybių lietuvių reikalais. S-ga išrūpino dvieiose radio stotyse po dvi valandas suonų, lietuvių, latvių ir estų kolonijoms. Kadangi suomių ir latvių S. Pauly savo meno pagėgų beveik neturi, tai daugiausia radio valandoms teks pasinaudoti lietuviams ir estams. S-ga taip pat rūpinasi, kad dar šimet būtų įsteigtas Brazilijos Konsulatas kurioje nors Pabaltijos valstybėje. Konsulatas greičiausiai bus įsteigtas Kaune. Baltijos Valstybių D-gų S-gos V-ba išrūpino vietas „Estado de S. Paulo“ ir „Folha da Manhã“ dienraščiuose straipsniams apie Baltijos valstybes. Straipsniai bus dedami kas savaitę. Da bar lica straipsnių ruošia apie Lietuvos Prezidentą A. Smetoną. Suomijos Konsulas p. L. Sagen.

Minėta S-ga taip pat pažadėjo nupirkti visus baldus penktajai lietuvių mokyklai Parque das Nações, kuri bus įsteigta dar šiais metais.

Rep.

GRAŽIAI PAGERBĖ KONSULĄ.

Naujai susitvėręs Lietuvos Klubas savo atidarymo proga š. m. sausio m. 18 d. surengė naujam Konsului p. P. Gaučiui pagerbti arbatėse su vaisiais ir muzikaliu programa, kurią atliko prof. Profetti, p. Arady Spinelli (italai) T. Mažeika, K. Ambrazevičius, P. Jurgutis ir V. Laurinavičius.

Prie gražiai paruošto stalo susėdo apie 50 dalyvių. Dauguma klubo narių, kiti taip žymesni mūsų kolonijos vaikėjai, intelektualai, menininkai.

Pirmąją kalbą pasakė Liet. S-gos Brazilijoj pirm. p. A. Majus, kuris parbrėžė, kad šią arbatėlę klubas surengė ne vien Konsului pagerbti bet ir ceres niam pažintimui vieni kitu. Pažinti — reikia pamilti ateisti, užbaigė kalbą p. pirmininkas.

Antruoji kalbą kalbėjo Sporto S-gos „Lithuania“ vardu mokyt. E. Pažer. Savo kalboj jis pažymėjo „Lithuania“ oserausimę už klusnuma kiekvienam Lietuvos konsulit, kaip Lietuvos valdžios atstovui.

St. Vancėvičius kalbėjo Lietuvos klubo vardu, sveikindamas Konsulą ir dėkodamas visiems už atsilankymą.

P. L. Majienė, Moterų D-ijos vardu sveikino Konsulą, linkėdama didžiausio pasisekimo jo darbuose.

J. Stankūnas kalbėjo menininku vardu, pabrėždamas, kad nuo konsulo labai daug priklauso meno klestėjimas mūsų kolonijoje.

I visas kalbas ir sveikinimus atsakė p. Konsulas Gaučys trumpa, bet gražia kalba. Jis pareiškė džiaugsmą galįs dalyvauti šime susiteltime tarp įvairių grupių žmonių. Jo, kaip Konsulo, didžiausiu noru yra priversti mūsų kolonijos žmones prie didesnio sugy-

venimo, bendro darbo. Tas galima padaryti tik tada, kada mes visi to pat noresim.

Toliau prasidėjo muzikalinė programa. Pirmisusia pasirodė lietuvių dainininkai. Laurinavičius, Jurgutis, Ambrazevičius ir Mažeika. Po jų pasi rodė italų lakatingala — sopranas ponas Arady Spinelli, kuri muzikai Perfetti akompanuojant atliko kelis sunkius ir gražius dalykus. (Apie muzikalinę programą smulkiau parašyta šime pat laikrašty p. J. Stankūno „Italų menininkai pas lietuvius“).

Pasibaigus programai buvo pagrota keletas lietuviškų plokštelių, įdainuotų K. Petrausko ir k. Vėliau buvo šokta, grojant radio — vitrolin įvairius lietuviškus šokius.

Svečiai išsikirstė nepaprastai patenkinti gražiosiomis vaisėmis ir gražiai parinkta muzikaliu programa. Laukiame iš klubo daugiau tokių parengimų.

E.

ŪKININKŲ D-JOS „GRŪDAS“ VALDYBOS POSĖDIS.

Praeitą sekmadienį p. Čemarkos bute įvyko ūkininkų draugijos „Grūdai“ posėdis, į kurį buvo pakviestas p. P. Gaučys, visi lietuvių spaudos atstovai ir kaiturių organizacijų pirmininkai bei v-bų nariai.

Posėdį pradėjo „Grūdai“ pirmininkas p. F. Čemarka, kuris padarė platų pranešimą apie d-ijos veikimą ir liet. kolonizacijos reikalą Brazilijoj. Posėdžiu pirmininkauti buvo pakviestas p. Konsulas, sekretoriauti — visų liet. laikraščių redaktorai. Visapusiškai išdiskutavus kolonizacijos klausimą prieta išvados, kad kolonizacijos reikalą reikia pradėti rimtai rūpintis neatidėliojant, įtraukiant į tą darbą visus kolonijos pajėgas, be pažiūrų ir srovų skirtumo. Nuarta ūkininkų draugiją „Grūdai“ perorganizuoti į kooperatyvą „Grūdai“ pajų pagrinduais bei sudaryti kolonizacijos fondą. Tuo reikalu priimta atitinkama rezoliucija ir išrinkta komisija įstatams bei darbu planui paruošti iš šių asmenų: J. Zarakausko, Norbuto, Ambrazevičiaus, F. Čemarkos, kun. Sugiato, K. Uckaus ir J. Šimbeltio [komisijos posėdį, kuris įvyks Lietuvos Konsulate sausio 30 dieną pakvėsti dalyvauti visi lietuvių laikraščių redaktoriai, būtent: „Šviesos“ redaktorius St. Pajusys, „Lietuvio“ redaktorius St. Vancėvičius, „Vilties“ red. P. Koršakas ir „Liet. Aidas Braz.“ red. A. Dutkus. Spanos atstovai numatyta kviešti ir kitus komisijos posėdžius.

Rep.

JAU GALUTINAI PASIRAŠYTAS SKLYPO DOVANOJIMO AKTAS.

Sausio 21 dieną pas notarą galutinai pasirašytas aktas, kurioo Parque das Nações žemių savininkas p. Peruche dovano o 900 kvadratinį metrų žemės sklypa Liet. S-gai Brazilijoj. Ant dovanoto sklypo, kaip teko paturti, greitai bus pradėta naujos lietuvių pradžios mokyklos rūmai. Numatoma pastatyti namus su didele sale, kuri vėliau esant reikalui, bus pertvėta ir padarytos dvi klasės. Salėje numatoma įrašyti ir scena. Naujiems mokyklos rūmams planas parūpinti apsiėmė Suomijos Konsulas p. Lyder Sagen, didelis lietuvių kolonijos draugas.

S. PAULO LIET. KLUBAS ATIDARYS SKAITYKLĄ.

Nuo vasario 1 dienos São Paulo Lietuvių Klubas atidarys skaityklą. L. Namuose, Rua Bandeirantes, 92. Skaitykloje galima bus rasti pasiskaityti įvairių lietuviškų laikraščių bei žurnalų iš Lietuvos, Šiaurės Amerikos, Argentinios ir kitų kraštų.

St. Vancevičius.

Tėvyne aplankius.

(Tąsa)

Daug jaunimo priklauso įvairioms kultūrinėms organizacijoms, kurių Lietuvoje gana daug yra. Ten ir kaimo jaunimas turi progos gražiai lavintis, kultūrėti ir šviestis.

Visoje Lietuvoje įvestas privalomas pradžios mokslas. Alfabetų skaičius žymiai sumažėjęs. Iš visa ko matyti, kad ir Lietuva, nežūrint ekonominių sunkumų, depresijų, sparčiai žengia pirmyn ir stengiasi prisivytį kultūringas pasaulio šalis. Nėra abejo nės, kad ekonominė krizė labai daug trukdo visokiai pažangai, ypač tingai kai maž. bet reikia tikėtis, kad krizė nesitęs amžinai, anksčiau ar vėliau pagerės vi sur laikai, tada ir Lietuva galės dar sparčiau žengti pirmyn.

Charakteringa Lietuvos kaimo dar ir tas, kad šiandien baigia vykti įvairios partinės „problemos“.

Šiandien retai kur kaimiečiai besiginėja dėl partijų, dėl visokios berždzios politikos, apie kurią tik retas geresnį supratimą turi. Pagrindinė kaimiečių kalbos tema yra krizė. Dėl jos visi skundžiasi. Anksčiau už visas blogybes, kaimiečių supratimu, buvo kalta valdžia. Valdžia, kokia ji nebūtų. Šiandien valdžią daug mažiau kas kaltina, nes beveik visi įsitikino, kad sun ki ekonominė krizė kitus kraštus dar daugiau spaudžia, negu Lietuvą, ir, kad jokia valdžia šiuo atžvilkiu nieko nega li padaryti.

Be abejo, kad ekonominė krizė yra didelis stabdis Lietuvos kaimo kultūrai kilti. Ir bendrai imant, kaima krizė daugiau paliečia, negu miesta. Reikia tik stebėtis, kad Lietuva, ypatingai jos kaimas, šitokiose sunkiose aplinkybėse galėjo padaryti tokią didelę pažangą.

PRIEŠ KONGRESĄ.

Besiantinant Pasaulio Lietuvos Kongresui turėjau vėl grįžti į Kauną. Išvažiavau kelioms dienoms prieš Kongresui prasidedant.

Kaune, DULR patalpose darbas virte virė. Ypatingai daug darbo ir

rūpesių buvo prie spaudos ir kultūros parodės įrengimo, prie dr. Rėkšaus nu žiejiaus ir Kongreso paruošiamųjų dar bu.

Pora dienų padėjau ir aš tvarkyti Brazilijos lietuviu eksponatus. Spaudos ir kultūros parodoje eksploatai iš Brazilijos užėmė antrą vietą po Šiaurės Amerikos. Gana daug eksponatų buvo ir iš Latvijos, Vokietijos ir kitų kraštų lietuvių gyvenimo.

Prieš pat kongresą visam Kaune gyvenimas labai pagyvėjo. Iš visokių kraštų pradėjo važiuoti viena po kitos didesnės lietuvių ekskursijos ir konkre so atstovai. Laikraščiai pūti strapšp nių apie lietuvių išievių gyvenimą, apie kongresą, apie glaudesnius lie tuvių išievių santykius su Metropolisia. Kauno gatvėse visur gailėjai sutikti lie tuvių išievių atvykusį į savo senąją tėvynę kongreso proga. Vieni iš jų išrinktieji kongreso atstovai, kiti iš ap svėčiai.

Nuo visų lietuvių ypatingai sky rėsi amerikiečiai lietuviai. Ju buvo kelios dešimtys atstovų ir daugybė šiap įvairių kraštų visuomenės veikėjų, sportininkų, menininkų ir kitų. Aue rikos lietuvių jaunuoliai sportininkai bei menininkai — tikra pažiba. Tai aukšto ugio šviestais plaukais, melynai kiai jaunuoliai — jaunuolės. Su ke lias iš jų teko susipažinti, pasikalbėti. Ypatingai dažnai susitikdavau su simpi tiku V. Greičium iš Cleveland. Šis nepaprastai aukšto ugio, 17 metų am žiaus menininkas — smuikininkas, tu rėjęs Kaune didelį pasisekimą. V. Greičius žadėjo kada nors atvažiuoti koncertuoti į Braziliją Susitarėm susi rasinėti laiškais.

Prieš kongresą aš irgi turėjau ne mažą darbo bei rūpesių. O čia kiek vienam žingsny susitinki su naujais pažįstamais, žodį kitą pakalbi, čia vėl tave pristato, supažindina. Žmogus ne susėpė kitų ir atsiminti. Einai gatvė, susitinki matytą žmogų, pasiveikini ir negali kartais prisiminti kas jis, iš kur ir kur paskutinį kartą jį pamatėi.

Atvykstančias į Lietuvą mūsų išie vių ekskursijas ir pavienius žymesnius asmuens dažniausiai sutikdavo Lietuvos

studentai su DULR žmonėmis, aprūpin davo juos nakvynėmis, padėdavo susi tvarkyti, nuveddavo į reikalingas įstaigas, ir t. t. Lietuvos studentai su atvy kusiais į tėvynę išieviais buvo nepap rastai draugiški. Bendrai visur jautė si nepaprastai gera, maloni nuotaika, kuri lygiai buvo reikšminga visiems at vykusiems svečiams — išieviams, be jokių skirtumų. Rodos, visi jautėsi kaip roliai ir seserys, kaip vienos di deinės šeimos nariai.

VAIŠĖS.

Prieš Kongresą daugelyje vietų buvo užsieniečiams lietuviams ruošiu mos vaišės. Jas ruošė atskiri asmen s žurnalistai bei kankurios partijos ir or ganizacijos. Į visas joku būdu negalė ma buv suspėti. Didesnė vaišės, kuriose ir man teko dalyvauti, buvo „Varpo“ Buvės salėje valstiečių liaudi ninkų suruoštos ir „Pažangos“ rūmovo se — tarutininkų. Jos įvyko rugpjū čio 10 d.

Tą dieną užėjau į DULR, kur susipažinau su „Liet. Žinių“ admini stratorium, kuris ir mano pakvietė da lyvauti Kongreso atstovams ruoštoje arbatėlėje 5 val. Pažadėjau.

ARBATĖLĖ PAS LIAUDININKUS.

Apie 5 val. einu į Gedimino g-vė Nr 38 — Lietuvos liaudininkų centrą. Mane pasitiko „Lietuvos Žinių“ redak torius p. Kardelis. Tai labai malonus ir draugiškas žmogus. „Varpo“ salėje tuo tarpu buvo dar nedaug susirinku sių. Tuojau po menės atėjo dainininkų p. Drangelinė ir keletas amerikie čių lietuvių. Po kiek laiko prisirko pi na salė žmonių. Ju tarpe matėsi žymiausi liaudininkų vadai ir veikėjai: Dr. K. Grinius, Dr. J. Staugaitis, M. Slezevičius, Dr. Griniui p. Kardelis ir mane priatė, kaip atstovą iš Pietų Amerikos. Čia aš buvau vienintelis kongreso atstovas iš Pietų pusrululio. Buvęs Respublikos Prezidentas Dr. Gri nius simpatiškas, malonus, ilgais žiliais plaukais. Jis nusistebėjo, kad iš Pietų Amerikos lietuviai, būdami dar visais atžvilkiais šilpi, pasitengė į kongresą savo atstovus atsiusti.

(b. d.)

V. Gytis.

Mylimajai.

Iš („Paklydęs žodis“)

Išbarsčiau juoką gyvenimo kry ži [kelėj]
Ir dainas išdainavau visas.
Nusimines einu gyvenimo vieške [liu]
Ir širdy nešu tavo gelsvas kasas.
Aš seku tavo šypseną pavasari š [ką].
Tavo vosilkom pražydušias akis,
Ir laukiu — ar pratarai ką,
Laukiu ką tavo lūpos sakys.
Nusibodo bastytė be jnoko be [daiņu]
Ir krūtiniėj liko vien tuščia vieta.
Nors ir susimastęs aš vieškeliu [einu].
Bet jaučiu tave vis su manim [xreta].
Išmokinink mane, mieloji, juoko ir [daiņu]
Ir duok nors truputį man meilės [tyros].
Be tavęs ir meilės aš vėl liūdaas [einu]
Ir einu iki mano kojos pajėgs — [nesvyruos].

KULTŪRA.

Seniau kultūrą atstovavo ir išim tiną jos monopolių turėjo pilkas kiaušas su juodu švarku, žymiai nubertų pleis kanomis. Kultūros „monopolistiško“ no sieis galą puošė storo stiklo akiniai. Be šio subjekto nieka negalėjo apie kultūrą nė kalbėti.

Šiandien kitoks vaizdas. Šių die nu kultūrą vaizduoja geležinė, nieko nebojanti valia, visais klūtis ir pri tuos laužanti veikla.

Tokia valia ir tokia veikla pa traukia į save atskirus, idealo iškaus cius žmones, tuo būdu sudaro srovę, kuri pakaua aplinkumų ir vis didėja kul, pagaliai, ima sukiti visą vietos grupės, valstybės ar dar didesnį gyve nimo ratą.

Be geležinės vatios ir nieko nebo jančios veiklos nėra kultūros.

A. M.

ABISINIJĄ.

(Speciškai „Lietuviui“).

(Tąsa)

„Degą“ zoną sudaro pačios aukš čiausios vietos, dažniausia natūrališkos ganyklos. Čia klimatas labai s. usas, sveikas. Šioje zonoje liks retas dai ktas. Temperatūra svyruoja tarp 10 ir 17 laipsnių šilumos.

Geologinė Abisinijos aukštumos sudėtis yra gana vienoda ir paprasta.

Didžiausias Abisinijos upės yra šios: Abai, Dinderis, Rabatė, Takasė ir Anazė.

Svarbiausias ir gražiausias yra Tamos ežeras, kurio paviršius siekia 3,000 kvadratinį kilometrų; jo kraštai turi 450 kilometrų ilgio; to ežero lites siekia vietomis nuo 75 kilom. iki 120 kilometrų, o plotis nuo 40 kil. iki 60 kilometrų.

Tamos ežere yra keletas salų, ku rių viena vadinama Makaba. Pastaroji sala vaidina svarbų vaidmenį abisinių tikybos reikaluose. Šios salos vidury yra masinis, apskritas šv. Stepono kalnas.

Abisinijoje gana gausiai randama mineralų, metalų, kaip antai geležies rūdos, aukso, druskos ir kitų.

Auksas kasamas netoli Tamos ežero. Geležies rūdos kaasyklos yra Ha toj ir Scioj; Tigrės apskrity yra magoe

tinės geležies. Akmeninės anglės ran čiauna daug kur, beveik iki pajūrio ir Takaso kranto. Šn ir ten randama švino vario, sieros ir kitų.

Droska randama rytinės Abisini jos slėniuose, ežeruose tarp kalnų ir slėniuose paliai Raudonąją Jūrą. Be to, kalnuose randamas marmuras, bran gieji ir pusiau brangieji akmenys.

Kultūra.

Išskyrus kai kurias muzikos ša kas ir kai ką iš tapybos, abisinų kul tūra yra gana primityviška. Didžioji gyventojų masė neturi jokios kultūros, nes labai retas temoka rašyti ir ska tyti, ir tai tik kunigai bei aukštesnio luomo žmonės. Mokslas teskleidžiamas per kelias mokyklas, į kurias paimami vaikai skiriami dvasininkų lomuot, o ir ten mokslas aprėžtas gramatikos ir tikybos mokymu. Kiti gyventojai pa lieka barbarai.

Abisinijoje yra rūšis klajojančių muzikų, vadinamų „asmari“, nelyci nant senovės Lietuvos vaidlių, kanki ninkų, kurie lanko daugiasia didikų dvarus, dainuoja jiems pataikaujama dainas ir groja, tuo būdu įsijudami jų palankumui. Tė muzikai drauge esti dar dvasininkai ir šokėjai. Dažnai jie

prisipinka ir lydi karius į žyę.

Pagrindiniai abisinų muzikos ins trumentai yra būcnas, cimbalai, ma sumba — savotiška smuiko rūšis su garso dėže, klarnenta, zamponija, arpa ir skambučiai.

Muzika, apimiai imant, yra visai imanotoniška, nors kai kas patyimi esant su saldama atspalvais.

Abisinai nepaprastai mėgsta šo kius. Tačiau šokių taisyklės yra visiškai priešingos europiečių šokių sąvokai. Čia šokikai ku mažiausia teturi įdinti kojas, o daugiasia veikti lėmeniu. trieli ir susidingsiamis šokiui užtenka poros metrų plotu. Italas Ferdinandas Martini šitip aprašo vieną abis inų šokį: „šokdami dainavo daina, ga ną gausią vaizdais, tačiau vyravo min tis „duok mums išmaldėle“. Moterys sustoja ratu ir trunkia aštriu gerkliniu balsu plodamos rankomis, o viena sėdi vidury rato ir duoda kumščius į „ne garitės“ — varinį lanką, aptraukta jau čio oda, kitos dvi moterys eina trump pas žingsniais apie kumščiuojančią „nagaritės“ ir teipčioja ritmimiškai su lie „nagaritės“ būdėsiu ir rankų ploji mu. Kai kas sako, kad tai yra minu kos drama, ir tai tikra tiesa. Iš einan čių apie „nagaritės“ moterų viena vai dina vyrišką rolę ir jos gestai esti kar tiškas širdingai, kas sudaro meilės poemos epizodą. Nuogu kūnui ligi juosmens ir šiaip taip apdengta apatine pilvo da liu, pasipuošus sidabriniais grandiniais drimbaničiais nuo kaklo ligi šlaunų,

vaidina išdijų vadą. Štai žybtiojan. čionis akimais tarp metalinių papuošai lų ji šokn. Slopinami jausmai veide atsispindi numaldintu sukilimu.

Abisines dainavo, o dvasininka plojo. Bet kai, psizdejo „nagaritės“ ritmas ir gražuolė šokėja užvertė gal vą ir iškė rė rankas į dangų, atstatydama virpančias krūtis — sustoja daina o dabar dar labiau emė visi šokti, ir dvasininkai ir šokikės“.

Abisinų tapyba atsišakoja tiesiog nuo bizantinės tapybos ir motyvi ima ni dažniausia iš senojo ir naujojo tes tamento teksto. Pati tapyba yra šiur kšti ir vienoda.

(b. d.)

VISUR IR VISADA BŪK LIETUVIS!

O kiekvieno lietuviu — išievio pa reiga skatytii didžiausį, įdomiausį ir pigiausį visoje Pietų Amerikoje savait raštį „LIETUVIS“.

1935 m. plačiame pasaulyje.

1935 metai plačiame pasaulyje buvo pakankamai ramūs. Ejo kivičiai valstybių tarpe, šėlo gamta, sekė viena kita ir šiaip nelaimės. Politikai suka galvas, beteškodami išėitius iš susidariusios nemalios būklės, narpliojo įvairius painiavus, kurių pasitaikė gana daug, raizgė įvairius planus. Ekonomistai ieškojo priemonių ekonominei krizei pašalinti. Daug pastangų nuėjo niekais, dar daugiu gražių sumanymų.

Iš visų įvykių, kaip paprastai, daugiausia žadino dėmesio ir kėlė baimes

GINKLIU ZVANGĖJIMAS

nenutrūkęs 1935 metais nei vienai minutei. Pradžioje pūšėsi Bolivija su Paragvajumi, retkarčiais japonai šokdino mongolus bei kitus, o calų gale susikilo Italija su karalių karaliaus kraštu Etiopija.

Bolivijos ir Paragvajaus karas buvo pradėtas dar 1934 m. dėl didžiulės Gran-Chaco provincijos, vadinamos žaliuo prararu. Mums atrodo, kad šis karas mažiausiai turėjo prasidėti Gran Chaco provincija, tiesa, yra labai didelė, bet negyvenama. Tai žemės plotas, apaugęs sunkiai priimanais atogrąžu miškais, nepaprastai pelkėtas, drėgnas — tikra maitinamos (dūgio) karalystė. Iš jo tesioginės naudos vargu ar gali būti. Berods apie tai negalvojo ir tos dvi valstybės. Jas sugundė kitos priežastys. Čia prasidėda didžiosios upės, kurios teka į vandenyvus ir kuriomis galima išėiti į platųjį pasaulį. O išėjimo į jūrą neturi Paragvajus nei Bolivija. Panorus upėmis pasinaudoti vienai, užsimanė to paties ir kita. O ramūs kalbos tokiais atsitikimais nebūna. Viens, du — ir istorija prasidėjo.

Pasipėję metus, bolivičiai ir paragvajiečiai nutarė kreiptis į Tautų sąjungą. Tautų sąjunga jų ginčą svarstė kaip tik 1935 m. pradžioje, tačiau veltai. Pasirodė, kad susiginčiusieji geriau pasitikoje paraku, kaip gražias Tautų sąjungos žodžiais. Tūputį patį, abi valstybės susikibo vėl užvirė naujos kovos, baissuės dar kaip 1934 metais.

Iš vienos ir kitos pusės dėl to žalojo prararo grūnės tūkstuntinės armijos. Žmonės krito kaip lapai rudni. Ne tiek daug jų žuvo nuo kulkų, kiek nuo įvairių ligų. Išvargę, landžiodami po tankumynus, vienos ir kitos pusės kariai — mearjai buvo pūtkiausios medžiaga ir jų krynė ištisus pulkus be jokio pasikeičimo.

Galiu gale ir Bolivija ir Paragvajus įsitikino, kad iš tokio karo nieko gera neišeis. Tai atsitiko vasaros pradžioje. Buvo padarytos pauzobos, o nerukus ir taika. Abidvi valstybės susitarė upėmis naudotis lygiomis ir konfliktas tapo išspręstas.

Antras karas tebeina ir dabar — tarp Italijos ir Etiopijos. Italai užsinarė gauti Etiopijoje koncesijų, bet negavo. Karalių karaliaus šalis, esanti nepriklausoma jau daugiau kaip 3000 metų pajuto savo nepriklausomybės pavojų ir italų įsėdžiamas pasipriešino. Įvyko keletas incidentų Etiopijos ir Italijos kolonijų pasieny. Rytų Afrikoje pradėjo dūvoti paraku. Ir nerukus užvirė visas prararas. Italai, niekaun nieko nesakę, įsibrovė į Etiopijos teritoriją ir pradėjo judokus šokdinti. Etiopija pradėjo šauktis Tautų Sąjungos užtartinio. Ši balsą išgirdo ir pabandė susipėjusius sutikinti geruoiu. Nieko gera iš to neiseinant, Tautų Sąjunga suskato galbėti savo vardą ir pradėjo vartoti prieš Italiją, kaip prieš užpuolėką, gana griežtas priemones žinomas subkvių vardu. Italai jų nepabūgo ir net viena akimi nemirgėtoje,

tesia sau karą su etiopais toliau.

Be to viso, tamsus karo debesys slanktoja ir tolimuose Rytuose, tame didžiuliam katių, kuriame vis kas nors verda. Japonai su pasigardžiuoimu žiūri į Kiniją ir elgiasi labai agresingai. Pavykus sudaryti Mandžuko valstybę, kuri yra visiškoje japonu globoje, šie trokšta ir daugiau žemiu. Nesugalvodami nieko gera, japonai pradėjo kalbėti, kad Mandžuko valstybei iš kinų pusės gresia pavojus. Šiam pavojui pašalinti jie nusprendė iš keturiu šiaurės Kinijos provincijų sudaryti nepriklausomą šiaurės Kinijos valstybę. Šie būti tarp likusios Kinijos ir Mandžuko lyg kokia apsaucos siena. Šiaurės Kinija atskirti nuo visos Kinijos nesutiko. Tada japonai pradėjo koncentruoti Kinijos pasieny kariuomenę. Reikėjo tik kibirkštėš ir tolimuose rytuose gaisras vėl būtų sulepnosjęs. Tačiau japonai apsilauvojo ir pakeitė veikimo būdą, ryždamiest sukurstyti vienas prieš kitą kinų gėnerolus ir sukelti naminius vaidus.

SUKILIMAI IR PERVERSMAL

1935 m., kaip paprastai, nebuvo retas atsitikimas. Šių įvykių vis dėl to buvo žymiai mažiau kaip 1934 m. kurie ne veltui buvo pavadinti vidujinių neramumų metais.

Rimčiausi, šios rūšies įvykiai 1935 m., vyko Graikijoje. Jau senokai Graikijoje vyravo nuomonė, kad reikia gražinti monarchinę valdymo sistema. Tokia nuomonė nepaprastai priešinosi demokratui. Pradėjus į monarchiją palankiai žiūrėti vyriausybei, susdarė grupė žmonių kurie panoro valdžią patinti į savo rankas. Kariuomenė pasidalino į dvi dalis ir užvirė smarkus pilietinis karas. Po kaina smarkų mūšė, pareikalavusiu daugelio aukų, vyriausybės šalininkai laimėjo.

Nepavykus sukilimui, monarchistai nepaprastai sustiprėjo. Karaliaus gražinimas virto dienos klausmu. Pažalnu buvo atsiklausta gražinti sostą karaliui, ar negražinti. Tuota bereik vienbalsiai pasisakė už karaliaus gražinimą. Buvęs graikų karalius Jurgis, p dūžio karo turėjęs apėisti krašta ir tigi šiol gyvenęs Anglijoje, sugrįžo ir pažinė va džia į savo rankas. Metų pabaigoje pasireiškė neramumai Brazilijoje. Buvo bandė suruotiti sukiltina komunistai, tačiau nieko nelaimėjo. Nepavyko sukilimas ir Estijoje. Egipte buvo pakilęs samyšis prieš anglus. Gana gausios Vofdo partijos nariai pareikalavo Egiptui visiškios nepriklausomybės. Tačiau neramumai baigėsi, nepareikalavę žymesnių aukų.

Politinių žuogžudysėių 1935 m. ne pasitaikė. Tiesa, pasikeičinimų buvo, bet vaistų nedavė. Pirmiausia buvo bandomas nužudyti Arabijos valdovas Ibn Saudas. Šis nepaprastos energijos žmogus išliko tuoj po didžiojo karo ir pueiryo įkurti vieniną Arabijos valstybę. Turėdamas saulelę šalininkų, jis pugaėjo smulkiosius atskirų sričių nepriklausomus karalukus ir tikslų p-sieko. Suprantama, netekę valdžios smulkūs valdovai visą laiką tykojo valdžią atsigriebti ir daug kartų buvo sukilę, tačiau vis veltui.

Pasikeičinimai buvo suruotiti ir prieš Turkijos prezidentą Kemal Ataturką bei Albanijos karalių Achmedą Zogu. Achmeda Zogu norėjo pasiusti į aną pasaulį albanų savistovumo šalininkai. Tuo tarpu Albanija yra didelėje italų įtakoje, dėl ko kalbė priimtama karaliui, kaip nesubežančiam vesti savos, savranksiškos politikos.

Be visų tų įvykių pasaulį 1935 m. gerokai kankino ir

GAMTOS NELAIMĖS

Jų daugiausia pasitaikė amžiname gamtos nelaimių krašte Kinijoje, Japonijoje ir Indijoje. Japonijai teko nukęsti labai smarkų žemės drebėjimą. Buvo sukręsta Formozos sala. Ši sala nėra didelė (tik 36.000 kv. kilometru) bet joje gyvena apie 4 milijonus gyventojų. Drebėjimo metu buvo sukrūti saloje beveik visi gyvenamieji namai. Nelaimės metu žuvo 6.742 žmonės ir 10.500 buvo sužeisti. Kudenį Japonijoje siautė smarkios andros ir ištiko gausūs potvyniai. Tokio miesto buvo apsemti 37.500 namų. Nagoje — 15.000. Kuzudoje nusinko vandens patalutas kalno šlaitais ir užpyrė žemėnais ištisą kaimą, palaidodamas apie 500 žmonių.

(b. d.)

Pranešimas

Į Konsulatą dažnai ateina piliečiai, ypač atvykę iš interjero. „skustis“ kad tą ar kita agencija prižadėjusi išgauti chamadą ir atvežu iš Lietuvos nepilnametę dakterį, seserį ar šiaip giminių ir apgavusi, — nei kriėdėtinamas asmuo gali atvykti, nei agencija pinigų gražina. Taip pat, dažnai nusiskundžiama nesąžiningu laikurių São Paulo advokatų parnavimu.

Atvykę su skundais, piliečiai prašo Konsulatą pagelbėti išgauti pinigiskas nevisados tepavyksta. Atsižvelgiant į tai, Konsulatas pataria piliečiams prieš kreipiantis į agencijas giminių iš Lietuvos atskvietimo reikalui ar pas advokatus bet kokių dokumentų sudarymo ir šiaip įvairiais kitokiais reikalais, — pirma patinti pasitarti į Konsulatą. Tuo būdu piliečiai išvengs galimų nuostolių ir kitokių nesmagumų. Gyveną interiore gali prašyti Konsulatą patarimų laiskais.

Liet. Konsulatas S. Paulo.

Jau užrašomi vaikai i lietuviu mokyklas.

Jau užrašinijami vaikai į Vysk. Mot. Valančiaus mokyklą, kuri veikia Bom Retiro Lietuvių Namose, rua Ban deirantes 92. Tėvų prašome pasistubinti užrašyti savo vaikučius.

Mokyklos Vedėjas.

Pranešama Mokus rajono Lietuvių žiniai, kad jau prasidėjo užrašiniėjimas mokyklinio amžiaus vaikų į D-ro V. Kudirkos mokyklą. Mokslas prasideda vasario 1 d. Tėvų prašome pasistubinti. Vaikus užregistruoti galima bet kurio laiku mokykloje pas mokyklos vedėją

Mokyklos Vedėjas.

Šiuo pranešama Vila Anastacio ir apylinkėse tėvams lietuviams, kad į Dr. Jono Basanavičiaus vardu Lietuvių pradžios mokyklą užrašyti vaikučius galima nuo 15 dienos sausio mėn. visomis dienomis. Mokslas šioje mokykloje prasideda nuo 1 d. vasario mėnesio. iki to laiko tik ir bus priimami mokiniai.

Prašoma Gerb. Tėvelius nesiveltuoti, nes šioje, vieno komplekto mokykloje vietų skaičius labai apribotas.

Mokyklos Vedėjas.

TIK «LIETUVI» SKAITYDAMAS VISKĄ ŽINOSI.

PARDUODAMAS RESTORANAS IR VALGYKLA.

Gerą vietą, Rua José Paulino, 151, (Bom Retiro) São Paulo. Didelė lietuvių klientūra. Kreiptis pas

POVILĄ RAMANUSKĄ

Jaunime, Naujiena!

Sporto S-gos «Lithuania» Bom Retiro skyrius rengia linksmus Š O K I U

VAKARUS

Lietuvių Namų salėje, rua Bandeirantes, 92 š. m. sausio 5, 12, 19, 26 d. (sekmadieniais) nuo 7 iki 12 val. nakt. Jaunimui proga gražiai praleisti laiką ir pasilinksmiti!

GRIEŽIA «LITHUANIJOS» DŽAZ — BANDAS.

ADVOKATAS

DR. A. F. CESARINO JUNIOR

Teikia įvairius juridinius patarimus lietuviams veltui. Taip pat veda visokias bylas teismo įstaigose. Lietuviai, turėdami kokių nors reikalų su teismo ar kitomis įstaigomis, ar norėdami gauti nemokamai juridinių patarimų kreiptis pas advokatą Dr. Cesarino Junior.

Praça da Sê, 83 1º andar

Tel. 2-3885

ŠAMADOS SVETIMŠALIAMS

Dromė šamadas žemdirbiams fazendierių sąskaiton. Latvakortės iš visų ir į visas pasaulio šalis. Pasai, naturalizacijos dokumentai, vertimai.

AGENCIA COMMERCIAL AMERICANA

Praça do Correio, 38 1º andar Caixa 3891 Tel. 4-4855 S. Paulo.

Brangus skaitytojai.

Per iščius metus „LIETUVIS“ lankė tamstos namus, kas savaitę teikdams daugybę žinių iš Tėvynės — Lietuvos, viso pasaulio, iš vietos. Jame tamsta rasdavo daug įdomių ir naudingų straipsnių apysakų, eilėraščių.

„LIETUVIS“ buvo tamstos geriausias draugas, patarėjas ir prietelius. Jis nori ir toliau juo būti „LIETUVIS“ neapvils tamstos ir toliau. Jis tikisi, kad ir tamsta, malonūs skaitytojai, jo neapvils. Taigi, nieko nelaukdams siųsk „Lietuvio“ prenumeratą 1936 metams.

Šis metalas „Lietuvio“ bus daug įdomesnis ir įvairesnis, nes jis turės daug naujų bendradarbių korespondentų bei talkininkų.

1936 met. „Lietuvio“ skaitysi visi!

„Lietuvio“ prenumera ta papiginta!

1936 metams „Lietuvio“ į Lietuvą ir užsienį kainuoja tik 15 mlėreisu (6 litai), pusmečiui \$5000 (3 litai). Į Pietų ir Šiaurės Ameriką: metams tik 12\$000, pusmečiui 6\$000. Pėsiskubinkit užsąyti „Lietuvio“ savo giminiams bei draugams į Lietuvą, Argentiną, Šiaurės Ameriką ir kitur. Suteiksit jiems didelį džiaugsmą!

„Lietuvio“ adresas:

Caixa postal 1764 S. Paulo —
Brazilija.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“

įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103)
Tel. 4-5576 São Paulo.

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr. São Paulo
Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktika. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parcelena. arba sidarbu. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5\$000. Atidaryta dieną ir naktį. —

„LIETUVIS“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske
- 2) José Paulino vaistinėje,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėje Mokoje,
- 5) Menkaičio krautuvėje S. Annoje.
- 6) Citavičiaus krautuvėje V. Zelloje.
- 7) Kirilausko krautuvėje, Vila Anastacioje, pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose ir „Lietuvio“ Redakcijoje visomis dienomis.

DEVĖK GRAŽIUS RŪBUS!

Rūbai gražūs tik tada, kai gražiai pasiūti.

Siuvame sulig naujesių madų ir pigiau negu kitur. Didelis medžiagų pasirinkimas. Darbas garantuotas.

Rua Duque de Caxias 6-A

(prie Sorocabano stoties)

Už apmokamus skelbimus Redakcija neatsako.

VILLA ZELINA.

ZEMĖS SKLYPAI BE NUOŠIMČIU ILGAM IŠSIMOKĖJIMUI po 30\$000 mlr. mėnesiui. Duodama išsimokėjimui ir statybos medžiaga. Už grynus pinigus žemė su didele nuolaida. Taip pat už grynus pinigus parduodami jau pastatyti ir gerai įrengti namai.

Tikrų žinių gauti galima kreiptis visomis dienomis vietoje — Kontoroje Avenida Zelina, 33.

Karlos Korkiško.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Epigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., ištadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Veneritųjų, vidurinių ir psichinių ligų Laboratorija: tyrimas šlapimo, kraujo, mikrobu ir t. t.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salės 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. buto 2-5068.

Gydytojas Dr. F. Romeiro

RUA LIBERÓ BADARÓ Nr. 41, 2 andar.

Įkstu, vidurių, veneros ir moterų ligų specialistas su ilgamete praktika Brazilijoje ir užsieniuose. Gerai įrengtas kabinetas. Dr. F. Romeiro pasiūlė patarnauti Brazilijos lietuvių kolonijai. Lietuviams daro nepaprastai didelę nuolaidą už apžiūrėjimą ir gydymą. Neturtingiems lietuviams veltui. Norint pasinaudoti apžiūrėjimu ir gydymu veltui, reikalinga gauti raštelį pas Liet. S-gos Brazilijoje reikalų vedėją, rua Bandeirantes, 92.

Laivakortės į Lietuvą ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

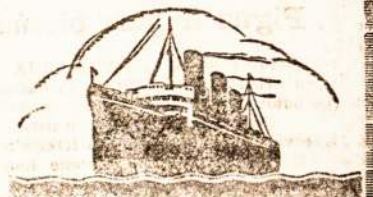
Laivų išėjimas į Europą	
Pionier	25. 1. 36.
Astrida	11. 2. 36.
Macedonier	20. 2. 36.

Kainos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA įkurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai. Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

PASAULY

Mirė Anglijos Imperatorius.

Iš sausio 20 į 21 d., naktį, Sandringame mirė Anglijos Imperatorius Jurgis V. Paskutiniu laiku Imperatorius Jurgis V smarkiai susirgo ir nežūrint didžiausių gydytojų pastangų, mirė. Žinia apie Imperatoriaus mirtį baisiai sujudino visą Angliją, nes Imperatorius Jurgis V buvo nepaprastai populiarus ir anglų labai mylimas žmogus. Iš viso pasaulio šalių Anglijos vyriausybė ir Imperatorienei gavo labai daug užuojautos telegramų. Visoje Anglijoje paskelbta gedula.

Iškilmingos Imperatoriaus Jurgio V laidotuvės įvyks sausio 28 dieną.

Naujas Anglijos Imperatorius Edvardas VIII.

Mirus Anglijos Imperatoriui Jurgiui V-iam, naujuoju Imperatorium paskelbtas jo vyresnysis sūnus, Anglijos sosto įpėdinis, Valijos Princas, kuris turės Edvardo VIII vardą. Valijos Princas taip pat yra labai populiarus ir anglų mylimas. Naujasis Imperatorius jau padarė iškilmingą priesaiką. Naujasis Anglijos Imperatorius Edvardas VIII, 1931 metais lankėsi ir Brazilijoje.

Italai smarkiai puola abisiniečius.

Naujausiomis žiniomis, italų kariuomenės dalys pietų ir kituose frontuose, pradėjo smarkiai pulsti abisiniečius. Iš Romos pranešama, kad per paskutines dienas italams pasisekė užimti kelias svarbesnes pozicijas ir nemažai karo grobio. Abisiniečius smarkiai atakuoja italų aviacija, prieš kuria abisiniečiai yra beveik bejėgiai.

Atsistatyno Lavalio kabinetas.

Prancūzijos ministerių kabinetas, kuriam ilgoką laiką vadovavo ministras pirmininkas Pierre Lavalis, atsistatydino. Lavalio buvo siūloma sudaryti naują vyriausybę, bet jis atsisakė. Kas sudarys naują Prancūzijos vyriausybę, tuo tarpu dar tikrų žinių nėra.

Italų — abisiniečių konfliktas vėl Tautų Sąjungoje.

Italijos — Abisinijos konfliktas vėl svarstomas Tautų Sąjungos Tarybos posėdžiuose. Europos spaudos pranešimu, vargiai ar šį kartą Tautų Sąjungai pavyks ginčą teigiamai išspręsti. Siūlomų taikai projektų nenori priimti nei italai, nei abisiniečiai.

Buenos Aires pasibaigė didelis darbininkų streikas.

Naujausios žinios praneša, kad Buenos Aires mieste jau galutinai likviduotas statybos darbininkų streikas, kuris tęsėsi beveik tris mėnesius. Steikavo virė 60 000 darbininkų, reikalaujanti palengvinti darbo sąlygas ir pa-

didinti atlyginimą. Darbininkai su darbdaviais susitarė. Dabar statybos darbininkams bus mokama po 4 pezus ir 50 centavų į dieną. Anksčiau statybos darbininkų atlyginimas buvęs labai menkas.

Argentinos jūrų ministeris atvyks Brazilijon.

Laikraščiai rašo, kad šįmet į Braziliją atvyks Argentinos karo laivynas su vizita. Ta proga atvyksias ir karo laivyno ministeris bei žymesnieji Argentinos karo laivyno vadai.

Abisinija mobilizuoja kariuomenę.

Iš Adis Abeba pranešama, kad vi šioje Abisinijoje paskelbta nauja kariuomenės mobilizacija. Į Abisiniją vis dar gabenama labai daug ginklų iš Anglijos ir kitų kraštų. Taip pat pranešama kad ir italai stiprina savo pozicijas. Šiomis dienomis iš Italijos išvyko didelis darbininkų transportas į Rytų Afriką.

Sunki Vokietijos ekonominė padėtis.

Laikraščių pranešimų, Vokietijos ekonominė padėtis žymiai pasunkėjusi. Berlyne ir kituose didesniuose miestuose jaučiamas maisto produktų trūkumas. Maisto produktai gerokai paaukangę. Taip pat žymiai pakilo bedarbių skaičius.

Abisiniečių kareiviai bėga pas italus.

Iš Romos pranešama, kad kai kuriuose Abisinijos kariuomenės dalyse truksta maisto ir rūbų. Nemažas abisiniečių kariuomenės skaičius jau perėjęs italų pusėn. Paskutiniu laiku abisiniečių pozicijos pradėjo silpnėti. Tuo pasi naudodami italai smarkiai puola abisiniečius.

— Amerikoje siautė baisios pūgos ir vėsulai. Padaryta labai daug materialiu nuostoliu. Žuvo apie 20 žmonių ir kelios dešimtys sužeista.

Dėmesio

FELČERIS I. GARLO

Trumpiausiu laiku pagydauf ukrečiamas (lyties) odos ir kitas likas. Ap žiūrėjimas ir adatos veltui. Priimo visomis dienomis bile kokią valandą.

VILLA ZELINA.

Rua Quatorze, Nr. 9.
Bonde nuo Largo da Sê N. 32.
Autobusas nuo seno turgaus.

Ivairios žinios.

LIETUVIŲ MOKYTOJŲ PERKELIMAI

Sausio 23 dieną Lietuvos Konsulatas São Paulo išsiuntinėjo lietuvių mokyklų mokytojams raštą, kuriuo einant nuo šių metų mokslo pradžios (vasario mėn. 1 d.), tarnybos labai Dr. V. Kudirkos mokyklos vedėjas V. Nalivaika perkeliamas į Vysk. M. Valančiaus mokyklą Bom Retire. Vysk. M. Valančiaus mokyklos vedėjas E. Pažera perkeliamas vedėju į Dr. J. Basanavičiaus mokyklą Villa Anastacio. Dr. J. Basanavičiaus mokyklos vedėjas L. Gaigalas perkeliamas vedėju į Dr. V. Kudirkos mokyklą Mokoje. Antruoju mokytoju Dr. V. Kudirkos mokykloje lieka P. Korsakas. Vytauto Didžiojo mokyklos vedėjas ir toliau lieka L. Majlėnė. Antrąją mokytoją į Vytauto D. mokyklą V. Beļoje skiriama Z. Nalivaikienė.

DIDELIS «ŠVIESOS» D-JOS VAKARAS LEGA LOMBARDA SALEJE.

Šį šeštadienį, sausio 25 d. Lega Lombarda saleje įvyksta didelis Spaudos D-jos «Šviesa» vakaras. Bus valdinamas jau seniai visų lietuvių laukiamas veikalas «Lietuviai Pabuskiltai». Tai nepaprastai įdomi drama iš Vilniaus krašto lietuvių gyvenimo. Šį veikalą pravartu pamatyti ne tik mūsų jauniui, bet kiekvienam lietuviui. Tikima si, kad į šį vakarą atsilankys daugybė lietuvių iš visų S. Paulo miesto dalių.

M-is.

LIETUVIŲ S-GOS BRAZILIJOS VALDYBOS POSĖDIS.

Sausio 21 d. įvyko Liet. S-gos Brazilijoje vykdomosios valdybos posėdis. Nutarta Lietuvos Nepriklausomybės su kaktuvį paminėjimą visai S. Paulo liet kolonijai padaryti Dr. V. Kudirkos mokyklos saleje, rua Lithuania 13 (Mokoje) Toliau nutarta leisti „Lithuanijos“ Mokos skyriui ruošti šokių vakarus Dariaus ir Girėno vardo saleje.

Tarp kitko buvo iškeltas klausimas prie organizuojamo ūkininkų kooperatyvo „Grūdus“. Kadangi minėtam kooperatyvui laisi vadovauti ir visai mūsų kolonijai žinomi priešvalstybiniai gaidalai K. Uckus ir A. Dutkus, kurie visokiais būdais šneičia ne tik visas organizacijas, mokyklas, atskirus asmenis, bet ir pačią Lietuvą bei jos Vyriausybę, tai S-ga su tokiais asmenimis negali turėti nieko bendro.

PASTABA: Turi e žinių, kad paskutiniu laiku «Liet. Aido Br.» beveik pusiau sumažėjo tiražas. Minėto laikraščio leidėjas, anarchistas K. Uckus savo nešvariais «darbiniais» taip susikompromitavo kolonijoje, kad jau ir jo laikraščio nieks nenori pirkti. Uckus matydams, kad jo biznis visiškai smunka, nutarė «apdumti» visuomenei akis paskelbdamas, kad «gaziet.» leidžia ir redaguoja A. Dutkus. Mes gi iš savo pusės turime visuomenei pasakyti, kad «Liet. Aidas Br.» buvo ir yra K. Uckaus leidžiamas. K. Uckus yra faktinis ir tikrasis «Aido» šeiminkas. A. Dutkus yra tik Uckaus pasamdytas «re daktorius», kuris dirba už duoną.

BRAZILIJOS NAUJIENOS.

IŠKILMINGAI MINĖS S. PAULO Miesto TO ĮKŪRIMO SUKARTUVES.

Sausio 25 dieną São Paulo mieste bus iškilmingai paminėtos sukaktuvės nuo miesto įkūrimo. Tą dieną paskelbta šventė ir visos valdžios ir priyatinės įstaigos nedirbs. Įvyks karinomenės parada, demonstracijos ir kitokios iškilmės.

— Brazilijos Vyriausiasis Tribunolas atmetė prašymą paleisti kalkuriuos politinius kalinius, kurie randasi São Paulo kalėjimuose.

Pranešimai.

S. PAULO LIET. KLUBO NARIU ŽINIAI.

Šiuo pranešame, kad š. m. vasario 1 d. šeštadienį, 8 val. vakaro laukiamas visuotinis klubo narių susirinkimas L. Namų saleje, rua Bandeirantes, 92. Bus renkama nauja valdyba, rev. komisija, skaitoma labai įdomi paskaita ir svarstomi svarbūs klausimai. Visi nariai prašomi būtinai dalyvauti. Taip pat kviečiami ir svečiai. Po susirinkimo trumpas pasilinksminimas ir šokiai.

Prie progos primename lietuvių klubo narius, kurie dar neužsimokėjo nario mokesnio, pasiskubinti užsimokėti. Taip pat prašomi visi nariai pristatyti po 2 fotografijas. Greitai bus išduoduomi nario biletai ir ženkleliai klubo valdyba.

PRAŠOMA GRAŽINTI KNYGAS.

Šiuo prašome visus Liet. Sąjungos Brazilijoje knygyno, kuris randasi L. Namuose, rua Bandeirantes, 92 skaitytojus, jau senai paėmusius skaityti knygas, pasiskubinti gražinti knygynui. Yra skaitytojų, kurie paėmę knygą ilaiko po kelias mėnesius ir daugiau. Visi knygyno skaitytojai, kurie turi paėmę knygas anksčiau kaip prieš tris mėnesius, prašome knygas skubiai gražinti, nes priešingu atveju būsime priversti viešai paskelbti pavardes asmenų, negražinančių knygų.

Knygyno Vedėjas.

PAŠTO DĒŽUTĖ NR. 1764

yra tikras ir pastoviausias adresas jūsų laiskams. Laiskai skelbiami «Lietuvių». Taip pat persiunčiami laiskai į provinciją. Susirašinėdami su savo giminėmis, draugais bei pažistamais duokite jiems šį adresą: savo pavardę ir Caixa Postal 1764 S. Paulo — Brasil.

Pašto dėžutė

Redakcijos yra laiskai:

J. Auguliu, L. Barauskui, M. Bam belaitui, J. Budzilui, T. Davolytei, P. Kliaušui, A. Juknevičiui, B. Skujai, A. Kareivieni, I. Stankevičiui, M. Zircuvieni, J. Žilinskiui.

PASTABA: Laikų ėmėjai neturintieji išpirkę pašto dėžutes — mokuri už laišką 200 reisų.

Administracija.

Pigūs ir geri pietūs bei vakarienė

tik Lietuvių Namų valgykloje RUA BANDEIRANTES, 92. Pietūs ir vakarienė tik po 1\$700. Priimami ir mėnesiniai pensjonistai (be buto). Pietūs ir vakarienę norintieji gali užsisakyti ir į namus. Nežmirškite! Geras maistas ir malonus patarnavimas tik Lietuvių Namų valgykloje. Užsitikinsite. Pietūs nuo 10½ ligi 1¼ val. Vakarienė nuo 6 ligi 8 val. vakaro.

Paieškojimas.

Lietuvos Respublikos Konsulatas São Paulo, rua Aureliano Coutinho, 10 paieško žemiau išvardintus asmenis:

1. Banionį Kazį, sūnų Jono, gyv. Riberão Preto paikiuvo reikalui.
2. Anną Kudrišovą (Oną Kudrišovaitę).
3. Oną Vaitkevičiūtę—Valasevičiūnę, palikimo reikalui.
4. Bronių Baltrimavičių.